

CAECUM CLARKII CARPENTER, 1858
OOK UIT BOUWZAND IN NOORD-BRETAGNE
door
D.F. Hoeksema

Na de ontdekking van Caecum clarkii Carpenter, 1858 in juli 1979 op het Kanaaleiland Herm (Hoeksema, 1981), vond ik 9 exemplaren van deze soort in de kollektie van ons medelid mevrouw Keukelaar. Mevrouw Keukelaar had de horentjes gevonden in "schelpengruis" afkomstig uit Sables-d'Or-les-Pins, een plaats aan de noordkust van Bretagne (departement Côtes-du-Nord). Het betreffende schelpengruis was niet verzameld op het strand, maar gezeefd uit zand dat werd gebruikt voor huizenbouw (juli 1975).

De eigenlijke herkomst van de horentjes is dus onduidelijk, maar het lijkt aannemelijk, ook gezien het verse uiterlijk van de schelpjes, dat het bouwzand met daarin het schelpenmateriaal is gewonnen in de omgeving van Sables-d'Or-les-Pins, van de kust van of uit de Baai van St. Malo, het deel van Het Kanaal tussen Bretagne en Normandië.

De vondsten van Sables-d'Or-les-Pins (1975) en Herm (1979) tonen aan dat C. clarkii hoogstwaarschijnlijk leeft in de Baai van St. Malo. Het is nog onzeker of de soort zich daar ook voortplant, immers de planktonische veligers kunnen door de zee-stromingen van ver worden aangevoerd.

C. clarkii is bij mijn weten tot op heden ten noorden van Spanje alleen bekend van de bovenvermelde twee vondsten. Daarom zou het aardig zijn als er uit dit gebied meer vondsten bekend zouden worden. Met name de stranden van de Franse west- en noord-kust lijken een goede kans op succes te bieden.

Volwassen exemplaren van C. clarkii zijn eenvoudig te onderscheiden van volwassen horentjes van de beide andere ten noorden van Spanje voorkomende Caecum-soorten: Caecum glabrum (Montagu 1803) en Caecum trachea (Montagu, 1803). Als vuistregel zou men kunnen aanhouden:

- C. clarkii is glad, evenals C. glabrum (C. trachea is geribd, of beter: geringd) en
- C. clarkii heeft een uit-stekend septum, evenals C. trachea (C. glabrum heeft een afgerond septum).

Als belangrijk detail is van C. clarkii nog te vermelden dat het uitstekende deel van het septum vaak verbreed is tot een rechthoekig lipje. Voor nauwkeuriger beschrijvingen en afbeeldingen raadplege men de artikelen van Van Aartsen & Fehr-de Wal (1975), Van Aartsen (1977), Fretter & Graham (1978; alleen C. glabrum en C. trachea) en Panetta (1980).

Bijzonder erkentelijk ben ik mevrouw Keukelaar en de heer Van Aartsen, mevrouw Keukelaar voor haar toestemming een deel van haar kollektie te mogen bestuderen en de heer Van Aartsen voor zijn controle van de determinatie van het materiaal van Sables-d'Or-les-Pins.

LITERATUUR

- AARTSEN, J.J. VAN, 1977. Revision of the East Atlantic and Mediterranean Caecidae.- *Basteria* 41(1-4): 7-19.
- , & M.C. FEHR-DE WAL, 1975. A critical examination of Caecum clarkii Carpenter, 1858.- *Basteria* 39(3-6): 81-86.
- FRETTER, V., & A. GRAHAM, 1978. The prosobranch molluscs of Britain and Denmark, Part 4 - Marine Rissoacea.- *The Journal of Molluscan Studies*, Supplement 6: 153-241.
- HOEKSEMA, D.F., 1981. Caecum clarkii Carpenter, 1858, in the Channel Islands, Great Britain: an extension of the known distribution to the North.- *Basteria* 45(4-5): 66.
- PANETTA, P., 1980. La famiglia Caecidae nel Mediterraneo.- *Bollettino Malacologico* 16(7-8): 277-300.